روزنامه صبح ایران

دنیای اقتصاد

دوشنبه / اول خردادماه ۱۴۰۲/ ۲ ذی‌القعده ۱۴۴۴
۲۲ مه ۲۰۲۳/ سال بیست‌ویکم/ شماره ۵۷۳۴ /۸ صفحه / ضمیمه رایگان

ویژه‌نامه خراسان بزرگ - شماره ۳۹۰

هشدارها درباره تداوم بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی خراسان به نفع تولیدی مخرب، جدی گرفته می‌شود؟

اشتغال‌زایی کشاورزی: زوال منابع طبیعی

در اولین جلسه هیات رئیسه جدید اتاق مشهد چه گذشت؟

تقویت پاسخگویی اتاق با پایش مستمر عملکرد

خراسانی ها خواستار جلوگیری از تشدید مشکلات تامین مالی بنگاه های اقتصادی شدند:

دست انداز سپرده‌گذاری برای تخصیص ارز مواد اولیه

خبر

غلامحسین شافعی در «کازان فروم ۲۰۲۳» خواستار شد

توسعه زیرساخت‌ها، همپای جهش تجارت ایران و روسیه

دنیای اقتصاد: رئیس اتاق ایران در نشست رسمی گفت‌وگوی تجاری روسیه و ایران تأکید کرد: همگام با تقویت تجارت ایران و روسیه، باید تمهیداتی برای توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقلی و گمرکی همپای توسعه تجارت دو کشور اندیشیده شود. رئیس اتاق بازرگانی ایران با ابراز خرسندی از حضور پرشور فعالان اقتصادی ایرانی و روسی در اجلاس کازان فروم ۲۰۲۳، گفت: اقتصاد ایران با برخورداری از زیرساخت‌های گسترده، پتانسیل‌های متعدد اقتصادی، توسعه بخش‌های تولیدی کارآمد و قادر به رقابت در سطح بین‌المللی، منابع انسانی با دانش و مهارت بالا و همچنین مدیریت خلاق، کارآمد و تحول‌گرا، آماده همکاری با شرکای بالقوه در زمینه توسعه مراودات تجاری و صنعتی است. رئیس اتاق ایران با بیان اینکه بر اساس تحقیقات به‌عمل‌آمده توسط کارشناسان بین‌المللی، ایران یکی از مهم‌ترین اقتصادهای رو به رشد، با ثبات و تأثیرگذار در منطقه خاورمیانه خواهد بود، تصریح کرد: ایران با برخورداری از شرایط ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیکی قابل‌توجه، جایگاهی مهم در میان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) داشته و در تأمین امنیت اقتصادی و انرژی جهان نقش مهمی را ایفا می‌کند. همچنین قرار گرفتن در مسیر کریدورهای ترانزیتی شمال ـ جنوب و شرق ـ غرب، باعث شده تا شاهراه‌های بزرگ تجاری جهان در دریا و خشکی از ایران و یا نزدیکی ایران عبور کند. شافعی ادامه داد: ایران با ۱۵ کشور دارای مرز آبی و خاکی است و درنتیجه به‌عنوان مسیری امن، کوتاه و ارزان به‌عنوان سکویی برای دسترسی کشورها نه‌تنها به بازار داخل ایران، بلکه بازار ۴۰۰ میلیون نفری منطقه مطرح است.

او اظهار کرد: در سال‌های اخیر قوانینی ازجمله قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین بهبود مستمر محیط کسب‌وکار برای نیل به این هدف در ایران به تصویب رسیده‌اند و درواقع پیدایش فضای مثبت پس از برجام در کنار موقعیت ویژه ایران، چشم‌اندازی پایدار و رو به رشد برای سرمایه‌گذاری و همکاری‌های اقتصادی بالأخص با کشورهای اروپایی ایجاد کرده است.

شافعی با اشاره به ظرفیت‌های توسعه روابط اقتصادی با ایران، تأکید کرد: ایران پتانسیل‌های هم‌ردیف مصرف ترکیه، ذخایر نفتی عربستان، ذخایر گازی روسیه و ذخایر معدنی استرالیا را در خود جمع کرده و این یک موهبت بزرگ است که بن‌مایه و توجیه توسعه روابط در هر حوزه‌ای محسوب می‌شود. در ادامه نشست، علیرضا پیمان پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به اقداماتی که برای توسعه تجارت ایران و روسیه انجام شده است، گفت: اینکه چرا ما نتوانستیم در یک سال اخیر باوجود اقدامات، از ظرفیت بازار دو کشور استفاده کنیم دلایل مختلفی دارد که یکی از آنها ناآگاهی تجار دو کشور از ظرفیت‌های متقابل است. او ادامه داد: با هماهنگی وزارت صمت و بخش خصوصی تلاش شد زمینه آشنایی کشورهای دو کشور فراهم شود و حضور شرکت‌های دارویی ایران در روسیه و پذیرش هیات‌های مرتبط در روسیه، به فعالان روسی اثبات کرد که ایران در این حوزه‌ها پیشرفت قابل‌توجهی داشته است.

خراسانی ها خواستار جلوگیری از تشدید مشکلات تامین مالی بنگاه های اقتصادی با بخش نامه ای جدید شدند:

دست‌انداز سپرده‌گذاری برای تخصیص ارز مواد اولیه

رئیس اتاق بازرگانی خراسان خراسان رضوی گفت: الزام تولیدکنندگان به سپرده‌گذاری برای تخصیص ارز واردات مواد اولیه، به معنای حبس سرمایه در گردش بخش تولید در بانک‌هاست، آن هم در بزنگاهی که تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی به یک چالش برای فعالان این حوزه تبدیل شده است.

به گزارش وب‌سایت اتاق مشهد، محمدرضا توکلی زاده، در یکصدوسومین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی به گرهی اشاره کرد که در مسیر فعالیت‌های مولد شکل گرفته و توضیح داد: صنایع قطعه‌سازی استان که سهم بزرگی از اقتصاد این خطه را بر دوش دارند؛ برای واردات مواد اولیه خود به دلیل طولانی بودن مهلت روند تخصیص ارز، تمدید آن و مسدودسازی سپرده‌هایشان نزد بانک‌ها؛ متضرر می‌شوند. البته این عارضه دامنگیر عمده بخش‌های تولیدی است که برای واردات مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و ماشین‌آلات نیاز به ارز دارند. وی اضافه کرد: وعده حمایت و رونق تولید زمانی قابل تحقق خواهد بود که این بندها از پای تولیدکننده گشوده شود. بخش خصوصی در این زمینه بارها دیدگاه‌ها و نظرات خود را مطرح نموده و نسبت به قوانین و بخشنامه‌های این حوزه مواضع خود را بیان نموده است. توکلی زاده متذکر شد: تجربه نشان داده در موضوع سیاست‌گذاری ارزی، با نظرخواهی از بخش خصوصی می‌توان قوانین و بخشنامه‌های کارآمدتری را تدوین و صادر نمود. هر کجا که از این مهم غفلت شده، عارضه‌ای بروز کرده و جریان تولید را با چالش مواجه کرده است. قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار نیز صراحتا بر این ضرورت تاکید دارد. بخش خصوصی ما امروز یکی از بازیگران اصلی اقتصاد کشور است و تجاربی که در موضوعات ارزی توسط فعالان این حوزه کسب شده، برای برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌سازی‌های آتی بسیار کارگشا خواهد بود.

رئیس پارلمان بخش خصوصی خراسان رضوی در بخش دیگری از صحبت هایش با اشاره به «بحران آب» و اثرات آن بر کسب و کارهای مولد، عنوان کرد: بخش بزرگی از فعالیت‌های اقتصادی ما، وابسته به موضوع تامین آب هستند. دستیابی به توسعه اقتصادی در استان و کشور، با چاره‌اندیشی برای مواجهه با موضوع کم‌آبی، ارتباط مستقیمی دارد. سیاست‌گذاری برای سازگاری با کم‌آبی و پیاده‌سازی برنامه‌ها و طرح‌هایی که چنین رویکردی را محقق می‌سازند، یکی از الزامات امروز ما به شمار می‌آید. توکلی‌زاده خاطر نشان کرد: طرح‌هایی که بخش خصوصی در حوزه صنعت و کشاورزی به انجام می‌رساند و به کاهش مصرف آب و سایر منابع انرژی منجر می‌شوند، باید مورد حمایت ویژه قرار بگیرند و بر روی ترویج و معرفی آن‌ها، سرمایه‌گذاری انجام پذیرد.

● ادامه زمینه‌سازی برای حل مشکل صنایع محور غرب

استاندار خراسان‌رضوی هم در جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی از زمینه سازی برای به حداقل رساندن مشکلات صنایع محور غرب مشهد خبر داد. یعقوبعلی نظری گفت: زمینه سازی برای رفع مشکلات صنایع محور غرب مشهد با حضور و نظر مساعد دادستان کل کشور طی هفته گذشته در مشهد صورت گرفته است و مشکلات آن منطقه به حداقل خواهد رسید. لذا دستورالعمل های مربوط به ساماندهی محور غرب مشهد تهیه خواهد شد و شهرداری نیز اقدامات لازم را انجام خواهد داد. شهرک صنعتی شماره ۵ مشهد در آینده نزدیک بهره‌برداری خواهد شد و عمده مشکلات، مربوط به معارضین اراضی شهرک صنعتی شماره پنج مشهد رفع شده است و بهره برداری از این شهرک صنعتی به عنوان بزرگترین شهرک صنعتی خراسان رضوی در خرداد ماه آغاز می شود.

علی اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگو هم در این جلسه گفت: قطعه‌سازان در رابطه با فرآیند تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه خود دچار مشکل هستند و به بخشنامه ۱۹ دی ماه ۱۴۰۱ بانک مرکزی با موضوع الزام مسدودسازی معادل ریالی درصدی از مبلغ ارزی در زمان ایجاد یا تمدید گواهی ثبت آماری برای آنان، اعتراض دارند. بر اساس این بخشنامه، ۵ درصد ارزش کالای وارداتی در زمان درخواست تخصیص ارز و ۱۰ تا ۱۰۰ درصد آن در زمان تمدید اول تا پنجم مهلت استفاده از ارز تخصیصی، در بانک مسدود می‌شود که همین امر منجر به کاهش توان بازرگان و تولیدکنندگان برای واردات مواد اولیه کارخانه‌ها و در نتیجه کاهش تولید می‌شود.

● اثر منفی بخشنامه بانک مرکزی بر تیراژ تولید قطعه‌سازان

محمدمهدی شکورزاده، عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد هم درباره مشکلات قطعه سازان گفت: قطعه‌سازان خراسان رضوی پس از استان‌های تهران و البزر معادل تمامی دیگر استان‌ها برای خودروسازان کشور تامین قطعه می‌کنند، با توجه به برنامه‌ریزی وزارت صمت برای افزایش تولید خودرو در سال ۱۴۰۲ به یک میلیون ۷۰۰ هزار خودرو، بایستی افزایش ۵۰ درصدی را تولید شاهد باشیم و با توجه به افزایش ۷۰ درصدی قیمت نهاده‌های تولید، نیازمند نقدینگی بیشتری هستیم؛ اما بخشنامه مزبور بانک مرکزی، تاثیر منفی زیادی بر روی تیراژ تولید قطعه‌سازان داشته است و ادامه این روند، نتایج نامطلوبی در این عرصه به دنبال خواهد داشت و موجب کاهش تیراژ تولید قطعه‌سازان و کاهش تولید خودرو در کشور خواهد شد.

ادامه در صفحه ۶

پاداش تلخ حرکت بر لبه فناوری؟

دنیای اقتصاد: مدیرعامل و موسس گروه تولیدی «نیان الکترونیک» پس از انتخاب دوباره این شرکت به عنوان شرکت برتر جشنواره شیخ بهایی با انتقاد از جریان سیاست‌گذاری حوزه صادرات، خواستار تغییر رویکرد سیاست‌گذاران برای تخصیص هدفمند منابع و مشوق‌های صادراتی شد.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، گروه تولیدی دانش بنیان نیان الکترونیک در هفدهمین جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ‌بهایی با کسب مقام اول به عنوان «برترین فن‌آفرین رشدیافته» از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب شد. جشنواره ای ملی که معتبرترین رویداد حوزه فناوری و فن‌آفرینی کشور است و با رویکرد شناسایی ایده‌پردازان و ایده‌های دانش‌بنیان جهت توسعه فناوری و شکوفایی اقتصاد دانش‌بنیان گام برمی‌دارد.

داوری دقیق و سختگیرانه این جشنواره طی پنج مرحله، قابلیت‌های مختلف سیستم در حوزه‌های مدیریت دانش، نوآوری، سطح فناوری و تجاری‌سازی ایده‌های دانشی را بررسی می‌کند. در جشنواره امسال حدود ۵۰۰ طرح و ایده دانش‌بنیان از ۲۹ استان کشور درخواست ارزیابی در جشنواره را داشتند که از این بین سه شرکت دانش‌بنیان رشد یافته، سه شرکت نوپا و سه کسب‌وکار به مرحله نهایی راه یافتند و «نیان الکترونیک» در بالاترین سطح توانست عنوان برترین شرکت دانش‌بنیان کشور را کسب کند. این شرکت دانش‌بنیان طراح و تولیدکننده مبدل‌های الکترونیک انرژی الکتریکی و سیستم‌های تغذیه مخابراتی است که از سال ۱۳۷۴ در شهرک صنعتی توس مشهد فعالیت می‌کند و توانسته عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده مبدل‌های انرژی ایران را به دست آورد، مشتریان برون‌مرزی برای محصولاتش پیدا کند و در دوره‌های پیاپی، صادرکننده نمونه شود.

محمدعلی چمنیان، مدیرعامل این شرکت با یادآوری کسب رتبه برتر این شرکت در سال‌های ۹۶ و ۹۹ گفت: تقریبا هر سه سال یکبار به این جشنواره می رویم تا خودمان را محک بزنیم. بنابراین خودمان را در معرض آزمونهای بیرونی همچون آزمون جشنواره شیخ بهایی که ممیزی های دقیق و کارشناسی شده دارد، قرار می دهیم.

● صادرات موفق محصولی های تک

چمنیان با بیان اینکه در این دوره با تجهیزاتی که برای شبکه موبایل روسیه طراحی شده بود و در یکی از مناقصات این کشور، بالاترین امتیاز فنی را در میان ۲۲ شرکت دیگر کسب کرد شرکت داشتند، توضیح داد: این محصول صادراتی یکی از تجهیزات اصلی ایستگاه های اپراتورهای موبایل در شبکه 5G است که محصولی هایتک و فناورانه به شمار می رود. چمنیان افزود: ممیزی این جشنواره فقط محصول محور نیست و سیستم نوآوری و فناوری و برنامه های استراتژیک شرکت ها مورد ارزیابی قرار می گیرد، اینکه چطور یک سازمان به روز می شود و بر لبه فناوری حرکت می کند. مدیرعامل نیان الکترونیک با بیان اینکه این شرکت با اختلاف زیادی از دیگر شرکتها حائز رتبه برتر این دوره از جشنواره شیخ بهایی شد، عنوان کرد: این جشنواره معتبرترین جشنواره برای شناسایی شرکت های دانش بنیان حوزه فناوری و سخت افزاری است و تجهیزات تولید شده توسط شرکت نیان الکترونیک حاصل تلاش گروهی ۳۰ نفره از بخش های مختلف تحقیقات و توسعه شرکت بود.

چمنیان با اشاره به صادراتی بودن این محصول خاطرنشان کرد: ما با صادرات این محصول ارزآوری داشتیم، ولی بخاطر مشکلات بخش صادرات و زیان ده بودن آن، توسعه صادراتی نداریم. هدف اصلی ما از صادرات محدود این محصول هایتک، ارتباط با بازارهای جهانی و حرکت بر لبه فناوری است. ما نمی‌خواهیم به سرنوشت شرکت هایی دچار شویم که محصولاتشان فقط در بازار ایران مشتری دارد؛ به بازارهای جهانی فکر می کنیم چون مساله کیفیت و فناوری برایمان اهمیت دارد. این فعال بخش خصوصی و عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد، سیاستهای دولت در بخش صادرات را به ضرر تولیدکننده داخلی می‌داند و می‌افزاید: حمایت از صادرکنندگان بسیار ضعیف است و سیاست های کشور ما صادرات محور نیست. به همین دلیل صادرکننده ضرر می کند. چمنیان گفت: با توجه به اینکه ماده اولیه تولید محصول ما فلزات است و فلزات در دنیا نرخ جهانی متغیری دارد، ما این مواد اولیه داخلی را به نرخ جهانی و با قیمت دلار بازار آزاد می خریم اما وقتی قرار است محصول را صادر کنیم، ارزآوری آن با قیمت دلار بازار متشکل محاسبه می شود. اختلاف قیمت ۱۰ هزار تومانی در نرخ ارز بازار آزاد و بازار متشکل یعنی ۲۰ درصد کمتر و ضرر تولید کننده! این سیاست غلط جلوی صادرات را گرفته است. چمنیان با اشاره به ضرورت ایجاد ارزش‌افزوده روی مواد خام داخلی گفت: تفاوت نرخ ارز در بازار آزاد و بازار متشکل، تولیدکنندگان و صنعتگران را از این موضوع منصرف می کند.

او یکی دیگر از موانع پیش روی صادرات را هزینه های بالای حمل و نقل دانست و یادآور شد: در ترکیه یکی از جوایز و کمک‌های صادراتی، تقبل هزینه حمل و نقل از سوی دولت است، ولی این هزینه‌ها برای ما سنگین است و قیمت تمام شده محصول را بیشتر می کند. از سوی دیگر یارانه های دولتی صرف ورودی های صادرات می شود نه خروجی های آن در حالیکه اگر حمایت‌های دولت روی حمل و نقل محصولات تجمعی می‌شود، یعنی حتما صادرات انجام شده است ولی حمایت های صادراتی در کشور ما به‌جایی می رود که ۹۰ درصد آن به صادرات منجر نمی شود.

مدیرعامل نیان الکترونیک در پایان یادآور شد: هزینه ای که سه سال پیش برای کسب استانداردهای این محصول هایتک در آزمایشگاه های روسیه داشتیم حدود ۵ میلیارد تومان شد و حداکثر کمک صندوق نوآوری و شکوفایی برای حمایت از محصولات فناورانه شرکتهای دانش بنیان ۵۰ میلیون تومان بود!

در اولین جلسه هیات رئیسه جدید اتاق مشهد چه گذشت؟

تقویت پاسخگویی اتاق با پایش مستمر عملکرد

دعوت نایب رئیس اتاق مشهد از نامزدان انتخابات: برای عضویت و ریاست کمیسیون‌ها داوطلب شوید

دنیای اقتصاد- زهره کهندل: درحالی که کمتر از دو هفته از انتخاب رئیسی جدید برای اتاق مشهد می‌گذرد، اذهان فعالان اقتصادی چشم انتظار دمیدن روحی تازه در کالبد پارلمان بخش خصوصی خراسان رضوی است که به نظرعاملان و ناظران، از مسیر پایش عملکرد و پاسخگویی می‌گذرد.

به گزارش «دنیای اقتصاد» اولین جلسه هیات نمایندگان دوره دهم اتاق بازرگانی خراسان رضوی بالاخره در نیمه دوم اردیبهشت ماه برگزار شد و دستور کار مهم آن یعنی انتخاب رئیس و اعضای هیات رئیسه پس از دریافت اعتبارنامه حاضران به انجام رسید تا پس از سه دوره سکانداری غلامحسین شافعی و با حضور او، کلید ساختمان سفید تحویل محمدرضا توکلی زاده شود.

اسامی عهده داران دیگر سمت های هیات رئیسه اتاق مشهد هم در همان جلسه اول با اجماع ۱۳ عضو منتخب هیات نمایندگان دوره دهم مشخص شد تا محمد علی چمنیان و احمد اثنی عشری به ترتیب عنوان نواب رئیس اول و دوم، محمدحسین روشنک به عنوان خزانه دار و محمود امتی هم به عنوان منشی، کارشان را آغاز کنند. چند روز بعد هم مشخص شد که علی شریعتی مقدم به عنوان تنها نماینده خراسان رضوی برای عضویت در هیات رئیسه اتاق ایران معرفی شده است.

● گمانه زنی درباره تغییرات

محمد علی چمنیان، نایب رئیس اول اتاق مشهد با بیان اینکه صحبت درباره تغییرات در بدنه اجرایی اتاق زودهنگام است، گفت: اصلی ترین فرد در بدنه اجرایی اتاق دبیر آن است و مسوولیت های زیادی بر عهده اوست. بنابراین با ابقای دبیر، بحث های اجرایی اتاق تا حدی مشخص شده است، مگر اینکه تغییراتی به واسطه سیاستهای جدید انجام شود. ولی عمده بحث های اجرایی با دبیر اتاق است، چون باید پاسخگو باشد. هیات رئیسه هم می تواند نظراتش را به دبیر بگوید ولی تصمیم به تغییرات از سوی دبیر اتاق اتفاق می افتد. بنابراین با ابقای دبیر، اصلی ترین اتفاق در حوزه اجرایی اتاق مشهد رخ داده است.

چمنیان درباره خواسته ها و مطالبات فعالان بخش خصوصی از نمایندگانشان در اتاق بازرگانی مشهد خاطرنشان کرد: درخواست های بخش خصوصی مختلف و متنوع است اما براساس آیین نامه های تشکیل کمیسیون ها، در ابتدا باید کمیسیون ها مشخص شود و با توجه به بررسی های اولیه احتمال اضافه شدن چند کمیسیون جدید وجود دارد. اولویت انتخاب رئیس کمیسیون ها هم از میان اعضای هیات نمایندگان است اما چنانچه داوطلبی از سوی هیات نمایندگان برای ریاست کمیسیونی نباشد از میان متقاضیانی خارج از هیات نمایندگان، انتخاب رئیس کمیسیون ها انجام می گیرد.

به گفته چمنیان، ظرفیت خوبی برای ریاست کمیسیون ها در هیات نمایندگان وجود دارد، ولی چند جلسه دیگر نیاز است تا این بحث شفاف تر شود. او با اشاره به تمایل اعضای هیات نمایندگان برای ریاست کمیسیون ها خاطرنشان کرد: اما باید از ظرفیت سایر بخش ها و تشکل ها در ریاست و عضویت در کمیسیون ها استفاده شود، بنابراین طی فراخوانی از علاقه مندان و دغدغه مندان دعوت به حضور می کنیم و از میان متقاضیان، بهترین افراد برای ریاست کمیسیون ها انتخاب می شوند. اما پیش نیاز ماجرا، داوطلب شدن افراد است.

این عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی مشهد یادآور شد: گاهی افرادی که در انتخابات هیات نمایندگان و هیات رئیسه ها فعال هستند بعد از اینکه رای نمی آورند تمایلی به حضور در کمیسیون ها هم ندارند، پس در گام اول باید این دغدغه مندی و داوطلب شدن در این افراد وجود داشته باشد. اگر در میان داوطلبان افراد شایسته ای از جوانان و زنان حضور داشته باشند، ترجیح ما استفاده از آنهاست.

● ضرورت چابک سازی بدنه اجرایی اتاق

محمدحسین روشنک، دیگر عضو هیات رئیسه اتاق مشهد، اولویت های جدید اتاق را ارتباط بیش از پیش با اعضا و رسیدگی به مطالبات آنها، کمک به اقتصاد استان و کشور و دفاع از حقوق فعالان اقتصادی بخش خصوصی می‌داند و می گوید: محور اصلی مذاکرات هیات رئیسه جدید در اولین جلسه این بود که چه تصمیماتی برای مشارکت بیشتر اعضا داشته باشیم و چطور مشارکت اعضا را در کمیسیون های اتاق پررنگ تر کنیم. فعال تر کردن شورای گفتگو برای طرح و پیگیری مشکلات بخش خصوصی و شنیده شدن صدای فعالان این بخش از عمده برنامه های هیات رئیسه و هیات نمایندگان در دوره جدید است.

او درباره تغییرات احتمالی در بدنه اجرایی اتاق با بیان اینکه قطعا تغییراتی اتفاق خواهد افتاد، افزود: باید تحولی در کارآیی افراد و تقویت نهضت پاسخگویی رخ دهد. برای ابقای آقای کبیر در کرسی دبیری اتاق مشهد، بحث و بررسی شد و اعضای هیات رئیسه به این نتیجه رسیدند که عملکرد ایشان در دوره قبل خوب بوده است، اما بدنه اجرایی اتاق باید چابک تر و فعال تر شود و ارتباطش با فعالان اقتصادی استان را تقویت کند. از تشکل های بخش خصوصی نظرخواهی شود و اگر قرار است اعضای کمیسیون های اتاق انتخاب شوند، فعالان بخش خصوصی هم در این حوزه مشارکت کنند.

روشنک اتاق بازرگانی را نقطه امید فعالان اقتصادی برای پیگیری مطالبات و اموراتشان دانست و گفت: پیاده کردن نظرات رهبری درباره افزایش تولید و جلوگیری از تورم بایستی سرفصل برنامه های اتاق باشد. اگرچه کنترل تورم به بخش خصوصی برنمی گردد و نقش اصلی را در افزایش تورم، دولت دارد، بخش خصوصی هم متاثر از شرایط اقتصادی کشور است.

روشنک اضافه کرد: بیش از ۸۰ درصد اقتصاد کشور در اختیار دولت و بخش های خصولتی است و اتاقهای بازرگانی نمی توانند در راستای مطالبات رهبری، نقش آفرینی جدی داشته باشند. در دولت هم اراده ای برای اجرای منویات رهبری دیده نمی شود. اتاق بازرگانی در چنین شرایطی فقط می تواند مطالبه گر باشد، اما وقتی دولت پای خواسته ها و مطالبات رهبری نیست از بخش خصوصی چه کاری برمی آید؟!

● اصلی ترین اتفاق در حوزه اجرایی اتاق مشهد

احمد اثنی عشری، نائب رئیس دوم هیات رئیسه اتاق هم با بیان اینکه ابقای علی کبیر به عنوان دبیر اتاق مشهد از تصمیمات هیات رئیسه در اولین جلسه بود، درباره اولویت های هیات نمایندگان در دوره جدید گفت: در حال تدوین برنامه ها هستیم و قرار است استراتژی ها و راهبردها را تعیین کنیم که کادر اجرایی هم بر این اساس انتخاب می شوند.

او درباره اینکه آیا تغییرات دیگری در بدنه اجرایی اتاق خواهید داشت؟ پاسخ داد: مسوولیت بدنه اجرایی با دبیر اتاق است و اگر دبیر پیشنهادی داشته باشد بررسی می کنیم یا اگر تشخیص بدهد که برنامه های جدید نیاز به نیروی انسانی جدید دارد، جذب نیرو داریم. ضمن اینکه وضعیت نیروهای موجود هم از نظر کارآیی و بهره وری مورد ارزیابی قرار می گیرد.

وی درباره استفاده از ظرفیت اعضای دیگر لیست های حاضر در انتخابات اتاق بازرگانی استان یادآور شد: معمولا در زمان انتخابات، رقابت هایی وجود دارد ولی وقتی انتخابات تمام شود این رقابت ها تبدیل به رفاقت می شود. در اولین جلسه هیات رئیسه و هیات نمایندگان اتاق، این موضوع مطرح شد که کاندیداهای این دوره از انتخابات اتاق، افراد مسوولیت پذیر و دغدغه مندی هستند، ما هم تصمیم گرفتیم در هر جا زمینه های همکاری وجود دارد، بستر همکاری با آنها مهیا شود.

اثنی عشری افزود: در این جلسه تصمیم گرفتیم برنامه ها و اهدافی که در زمان انتخابات درباره آنها قول داده بودیم و شعار انتخاباتی ما بود، جمع آوری و طبقه بندی کنیم و اجرای بخشی از آن توسط دبیرخانه اتاق، بخشی توسط کمیسیون ها و بخشی هم توسط هیات نمایندگان تقسیم کار شود تا این وعده ها تحقق یابد و شرمنده موکلینمان در پایان دوره نباشیم.

● ضرورت پاسخگویی و پایش دوره ای عملکرد

حسین متین راد، فعال پیش کسوت بخش خصوصی، انتخاب محمدرضا توکلی زاده به عنوان رئیس اتاق مشهد را مناسب توصیف می کند و به «دنیای اقتصاد» می گوید: اعضای هیات رئیسه این دوره در کمیسیون های دوره پیش اتاق هم فعال بودند و با مشکلات بخش خصوصی آشنایی دارند اما آنچه اهمیت دارد این است که بایستی نسبت به عملکرد گذشته خودشان، پاسخگو بوده و کارهایی که در چهار سال قبل انجام دادند را برای فعالان بخش خصوصی استان تشریح کنند.

متین راد اضافه کرد: اگر بنا به ادامه فعالیت رئیس کمیسیون های دوره قبل در دوره جدید است، باید این روسا کارنامه فعالیت هایشان در دوره قبل را عرضه کنند. اینکه در چهار سال گذشته چه کارهایی انجام داده اند.

به گفته متین راد، فعالان اقتصادی استان انتظار راهبردها و استراتژی های جدید را در بدنه اجرایی اتاق مشهد دارند و افزود: اتاق مشهد به واسطه ریاست همزمان آقای شافعی در اتاق ایران و استان، با کم توجهی روبرو بود و اگر این تیم قرار است که تحولی را ایجاد کنند بایستی در بدنه اجرایی تغییراتی ایجاد کنند که اولین سطح این تغییرات، رئیس کمیسیون ها هستند.

متین راد ادامه داد: بعد از مشخص شدن کمیسیون ها باید استراتژی ها و برنامه های کمیسیون ها مشخص شود و برنامه و عملکرد کمیسیون ها به صورت دوره ای و هر شش ماه یکبار پایش شود. یعنی آقای توکلی زاده بعد از شش ماه به عنوان رئیس اتاق مشهد پاسخ دهد که از کارهای کارشناسی کمیسیون های اتاق چه استفاده هایی شده است؟ آیا این کارهای کارشناسی در مباحث توسعه استان مورد بهره برداری قرار گرفته است؟ آیا گزارش کمیسیون های اتاق در جلوگیری از انحرافات و تصمیمات غلط مدیران دولتی موثر بوده است؟

متین راد یادآور شد: رئیس اتاق و هیات نمایندگان این دوره بایستی یکسری شاخص های استان را در بعد اقتصادی، بررسی و موانع پیش روی آن را احصا کرده و راهکارهایی را تدبیر کنند. اگر اوضاع بخش هایی همچون تولید، صنعت، معدن و خدمات، خراب است و دولت مسبب آن است، اما بخشی از تقصیر هم بر گردن بخش خصوصی است؛ چون جایی که باید می ایستاد، به خاطر منافع اش مماشات کرد.

خبر

با معرفی علی شریعتی مقدم به عنوان نماینده خراسان رضوی انجام شد

دورخیز برای کرسی هیات رئیسه اتاق ایران

دنیای اقتصاد: کسب یک کرسی از هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران از اهداف پیش روی هیات رئیسه اتاق مشهد است و علی شریعتی مقدم، عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی و فعال حوزه صنایع، کشاورزی و صادرات برای انتخابات اتاق ایران معرفی شده است.

محمدعلی چمنیان، نایب رئیس اول اتاق مشهد درباره اینکه چرا یک گزینه برای انتخابات اتاق ایران معرفی شده است، به خبرنگار «دنیای اقتصاد» گفت: هر فردی می تواند در انتخابات هیات رئیسه اتاق ایران کاندیدا شود و نیاز است که از سوی هیات رئیسه اتاق استان معرفی شود ولی قاعدتا از قبل، رایزنی هایی صورت می گیرد تا فردی برای انتخابات هیات رئیسه اتاق ایران معرفی شود که پشتیبانی و حمایت هیات نمایندگان اتاق استان را داشته باشد. او افزود: با اجماعی که انجام شد اعضای هیات نمایندگان اتاق استان، پیشتیبانی خود را از آقای شریعتی مقدم اعلام کردند و ایشان با پشتوانه حداقل ۱۵ رای هیات نمایندگان خراسان رضوی در انتخابات هیات رئیسه اتاق ایران ثبت نام کردند.

چمنیان به اشاره به سابقه حضور شریعتی مقدم در کمیسیون کشاورزی اتاق ایران، یادآور شد: با توجه به فعالیت هایی که ایشان در تهران دارند وتمایلشان برای انتخابات هیات رئیسه اتاق ایران، بهترین گزینه بودند که از سوی هیات نمایندگان اتاق استان هم حمایت شدند. وی گفت: بناست طی رایزنی با دیگر استانها و توافق با آنها بتوانیم حمایت هیات نمایندگان دیگر استانها را برای آقای شریعتی مقدم بگیریم تا ایشان یک کرسی را برای خراسان رضوی در ترکیب هیات رئیسه اتاق ایران به دست آورند و بتوانیم در تصمیم گیری های اتاق ایران تاثیرگذار باشیم. او درباره اینکه کسب کرسی ریاست اتاق ایران برای دور جدید چقدر برای خراسان رضوی محتمل است، یادآور شد: تعداد زیادی از استانهای دیگر مدعی کسب کرسی ریاست اتاق ایران هستند وبا توجه به اینکه چند دوره ریاست اتاق ایران با خراسان رضوی بوده، وقتش رسیده که ریاست اتاق ایران با استان دیگری باشد.

با حکم محمدرضا توکلی زاده

«کبیر» دبیر اتاق ماند

دنیای اقتصاد: علی کبیر برای چهارمین دوره در پست دبیری اتاق بازرگانی مشهد ابقا شد.محمدرضا توکلی زاده رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی در حکمی، علی کبیر را به عنوان دبیر کل اتاق مشهد در دوره دهم منصوب کرد.به گزارش وبسایت اتاق مشهد در حکم رئیس اتاق برای کبیر آمده است: «با عنایت به تجارب و تعهد جنابعالی و نظر به مصوبه هیأت رئیسه محترم اتاق در مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸، در اجرای ماده ۱۸ قانون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، به عنوان «دبیر کل اتاق خراسان رضوی» منصوب می‌شوید. امید است با اتکال به خداوند متعال و همکاری کلیهٔ حوزه‌های اجرایی در انجام وظایف محوله موفق و مؤید باشید.»

یادداشت

فرصت طلایی صادرات به ۳ کشور

علیرضا گرجی‌نیا
فعال بازرگانی خارجی

در کشورهایی که از آنها به عنوان توسعه یافته و صنعتی یاد می‌کنیم، اصل حمایت از تولید و صادرات همواره یکی از مهم ترین دغدغه های حاکمان آنها بوده و خواهد بود. این حمایت‌ها بسته به مزیت های آن کشور، فرهنگ و جغرافیای آنها متفاوت اما همیشه اصلی مهم بوده است و گاهی این حمایت ها بیشتر معطوف به فراهم ساختن زیرساخت های حمل و نقل دریایی ، ضمانت سرمایه و انبارداری می‌شود.

حمایت هایی که باعث می‌شوند بنادر در این کشورها شهره شوند و متعاقبا ارزآوری های کلان به شکل خدمات حمل و نقل و باربری روانه کشورشان شود. درست مانند امارات و سنگاپور. گاهی این حمایت ها به شکل جوایز صادراتی، کمک حال بخش صنعت و تجارت می‌شوند و توان رقابت و عرض اندام در بازارهای جهانی را به شرکت ها می‌دهد. همسایه شمالی کشورمان یعنی ترکیه از پیشتازان این روش است.

در بسیاری از کشورها، بانک ها به عنوان بازوان تامین مالی واحد ها وارد کارزار می‌شوند و با بکارگیری نوین ترین روش های تامین مالی که نه تنها باری مضاعف به دوش صاحبان تولید نمی‌شوند، بلکه تنها دغدغه آنها را محدود به تولید و صادرات می‌کند، موجب کاهش و یا از بین رفتن ریسک کار، افزایش کیفیت و افزایش قدرت بازاریابی های جهانی می‌شوند. آلمان یکی از بهترین حامیان واحدهای تولیدی در موضوعات مالی و ضمانت سرمایه است اما در منطقه ای که ایران حضور دارد، امارات از این حیث با ارائه خدمات نوین تامین مالی و رتبه بندی بسیار قابل قبول بانکی در دنیا، شرایط و زیرساخت های کم نظیری جهت انجام امور تجاری برای صاحبین مشاغل فراهم می‌کند.

صادرات در کشور ما از طرفی با توجه به فقدان برنامه های مدون و طولانی مدت و سنجیده که اغلب فاقد بازارشناسی نیز هستند و از طرفی عدم حمایت های سیاسی ، بانکی و زیر ساختی همواره به شکلی پیش رفته اند که متغیرهای خارجی تاثیرگذاری بیشتری داشته اند. اما به نظر می آید با تمام بلبشوهای سیاستگذاری و عدم حمایت ها، شانس در خانه تجارت کشورمان را زده است. فارغ از تمام سختی ها و مشقت های سر راه صادرات از جمله رفع تعهد ارزی ، مشکلات فراوان در مبادلات مالی و سایر گرفتاری هایی که ریشه در تحریم های کشورمان دارد، فرصت برای صادرات محصولات ایرانی به سه کشور به نظر طلایی می‌رسد. بعد از جنگ اوکراین و تحریم های بین المللی روسیه، این کشور شرایط را برای واردات محصولات مختلف به کشور خود بسیار سهل کرده است. در خصوص مواد غذایی استانداردهای خود را که اغلب ایرانی‌ها توان دریافت آن را نداشتند، یا حذف کرده است و یا سهل. به طوری که شاهد جهش های چند صد درصدی صادرات ایران در همین مدت زمان محدود از آغاز جنگ میان روسیه و اوکراین بوده ایم. جمعیت حدود ۱۴۳ میلیون نفری و شاخص GDP حدودا ۱۳ هزار دلاری به ازای هر شخص در سال ۲۰۲۱ روسیه، نشان دهنده فرصت طلایی در حوزه صادرات است. کشور دومی که می‌توان از آن یاد کرد عربستان سعودی است. کشوری قدرتمند از لحاظ اقتصادی با سلایق مشترک فراوان در زمینه های مختلف با ایرانیان که مشتاق و چشم انتظار برخی از محصولات ایرانی مانند فرش و خشکبار است. نکته قابل توجه در خصوص سعودی این است که این کشور نفوذی بسیار عمیق و تعیین کننده بر سایر کشورهای حوزه دارد.

هشدارها درباره تداوم بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی خراسان به نفع تولیدی مخرب، جدی گرفته می‌شود؟

اشتغال‌زایی کشاورزی: زوال منابع طبیعی

بحرینیان: مسوولان خراسانی نباید به آمار تسهیلات پرداختی افتخار کنند

دنیای اقتصاد: مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد درباره پیامدهای بی‌توجهی به تولید آمارمحور اشتغال در بخش کشاورزی خراسان هشدار داد.

سیدمحمد بحرینیان که پژوهش های تحلیلی او در سال‌های گذشته و پس از همکاری اش با دفتر پژوهش های اتاق ایران بیشتر از گذشته مورد توجه قرار گرفته است، در گفت‌وگویی با خبرگزاری دانشجویان ایران درباره تهدیدهایی که اقتصاد خراسان را با خطر مواجه کرده، هشدار داده است.

بحرینیان با بیان اینکه خراسان رضوی از یک بخش کشاورزی بزرگ و یک بخش صنعتی کوچک در مقایسه با کل کشور برخوردار است و این امر به قیمت نابودی منابع زیرزمینی استان صورت می‌گیرد؛ معتقد است: رشد در حوزه کشاورزی در استانی مانند خراسان‌رضوی با این ویژگی‌های اقلیمی، باعث زوال منابع طبیعی برای آیندگان این استان می‌شود.

بحرینیان با اشاره به عدم تناسب نرخ تولید ناخالص داخلی (GDP) در خراسان رضوی طی ۱۰ سال اخیر که همواره ثابت بوده است و باعث شده تا این استان به لحاظ درآمد سرانه رتبه ۲۲ استان های کشور را کسب کند، یادآوری می‌کند که این رتبه شایسته استانی با ظرفیت‌های ویژه جغرافیایی و گردشگری خراسان رضوی نیست.

به بیان بحرینیان از سوی دیگر اما رشد اقتصادی اعلام شده در خراسان رضوی در سال ۱۴۰۰، ۳.۵ درصد بوده که این میزان برای سال ۱۴۰۱، ۷.۲ درصد هدف‌گذاری شد، هدفی که رسیدن به آن در سال گذشته با اما و اگرهای زیادی مواجه شد، به طوری که رئیس سازمان برنامه و بودجه خراسان رضوی نیز در آبان ماه سال گذشته اعلام کرد رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده قطعا محقق نخواهد شد؛ چراکه رسیدن به این رشد مستلزم افزایش سرمایه‌گذاری و بهره‌وری است که در رابطه با هر دو مساله چشم انداز روشنی وجود ندارد.

اما آنچه مهمتر از عدم تحقق رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده در خراسان رضوی به نظر می‌رسد، دوری از واقع‌بینی در تعیین اهداف و شاخص‌ها است، به طوری که هدف‌گذاری‌های ما بیشتر از آن که واقعی باشند «کاغذی» به نظر می‌رسند.

بحرینیان به واکاوی موانع رشد اقتصادی در خراسان رضوی پرداخته و تصریح می‌کند: نرخ رشدهایی که در کشور ما اعلام می‌شود کیفیت لازم را برای ایجاد حرکت توسعه‌ای ندارد. بحرینیان با طرح این ادعا که یکی از سالم‌ترین بخش‌های صنعتی ایران در استان خراسان‌رضوی است، بیان کرد: این ادعا را به این علت مطرح می‌کنم که بیش از ۹۵ درصد صنعت و اقتصاد ما در این استان در دستان بخش خصوصی واقعی است و برخلاف بسیاری از استان‌ها، بخش خصولتی در استان سهم و نقش پررنگی ندارد.

او با انتقاد از بی مهری‌هایی که نسبت به بخش خصوصی صورت می‌گیرد، می‌گوید: بخش خصوصی و حوزه صنعت در خراسان‌رضوی با اینکه سهم پررنگی در اقتصاد دارد، اما مشاهده می‌کنیم در ایام خاصی از سال برق و گاز آنها قطع می‌شود و کارخانه‌ها را دچار خسارت‌های سنگینی می‌کند، این در حالی است که برق و گاز بخش‌های تجاری همچون مال‌ها و ساختمان‌های بیش از ۲۰ طبقه تجاری حتی ساعتی هم قطع نمی‌شود. در نهایت اینکه کسی پاسخگوی زیانی که فعالان بخش صنعت می‌بینند، نیست.

● نیاز به تامل درباره کیفیت رشد اقتصادی

بحرینیان با اشاره به تجربه سایر کشورها در توجه به کیفیت رشد می‌گوید: کیفیت رشدی که استان خراسان‌رضوی دارد، نشان می‌دهد بخش قابل‌توجهی از این رشد از بخش خدمات می‌آید؛ آن هم از نوع خدماتی که بخش قابل تاملی از آن مولد نیست.

این فعال اقتصادی با تأکید بر اینکه خدماتی که نتیجه تولید داخل باشد، ارزش بالایی دارد، می‌افزاید: در کشورهای دیگر این خدمات، مولود تولید داخل است، در نتیجه نرخ اشتغال هم به صورت افزایشی حرکت می‌کند و ارزش‌افزوده به مثابه یک خون تازه وارد شریان‌های اقتصادی می‌شود، اما اگر ارزش‌افزوده از خدماتی ایجاد شود که زاییده تولید خارج باشد، مانند خون مرده‌ای است که در اقتصاد جاری می‌شود. بحرینیان با طرح این پرسش که آیا برای این حجم از زائر و گردشگری که به خراسان‌رضوی می‌آیند، برنامه‌ریزی دقیقی صورت گرفته که وقتی می‌خواهند از مشهد بروند چه چیزی با خود ببرند؟، گفت: در واقع همان‌گونه که برای اقتصاد کشور باید برنامه منسجم و علمی داشته باشیم، به‌تبع برای این استان هم برنامه علمی و منسجمی را باید شاهد باشیم که با وجود ظرفیت عظیم زائران بارگاه امام هشتم، بخش خدمات ما در خدمت اقتصاد فناورانه مولد و ارزش‌افزوده واقعی مبتنی بر صنعت باشد که به این خیل عظیم زائران ارائه شود.

مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد تاکید کرد: نرخ رشدی که اعلام می‌شود ناشی از تولیدی که خون تازه به اقتصاد خراسان‌رضوی وارد کند، نیست و عموماً بخش قابل‌توجهی از آن ناشی از کشاورزی سنتی و حوزه خدمات ناشی از ارزش‌افزوده صنعتی مولود خارج کشور است. این فعال اقتصادی ادامه می‌دهد: برخلاف بسیاری از کشورهای تازه توسعه‌یافته دنیا که در آنها سهم و تعداد اشتغال در کشاورزی سنتی کاهشی است، در ایران به علت ناتوانی بسیاری از دولت‌ها در بیش از یکصد سال گذشته در ایجاد اشتغال در بخش‌های مناسب و مولد، تعداد اشتغال بخش کشاورزی افزایشی و مثبت بوده و از نخستین سالنامه آماری که در سال ۱۳۳۵ انتشار یافته تا آخرین سالنامه آماری که در سال ۱۴۰۰ منتشر شده، مشاهده می‌کنیم که در کمال حیرت تعداد اشتغال در بخش کشاورزی کشور افزایش یافته است، اما به قیمت نابودی منابع طبیعی غیرقابل جبران کشور. وی خاطرنشان می‌کند: نکته قابل تأمل دیگر این است که وفق داده‌های مرکز آمار ایران در حساب‌های منطقه‌ای سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۸ با میانگین ۹ ساله درمی‌یابیم که سهم ارزش‌افزوده بخش کشاورزی در کل کشور از کل GDP ۸.۱ درصد است، اما این سهم در استان از GDP استانی که با کمبود شدید منابع آبی مواجه است ۱۱.۱ دهم درصد است. این فعال اقتصادی با اشاره به اینکه میانگین ۹ ساله سهم ارزش‌افزوده بخش صنعت از کل GDP در کشور ۱۴.۹ درصد است، درحالی‌که این سهم در استان از GDP استانی ۱۲.۵ درصد است، ادامه داد: به عبارت دیگر، استان ما از یک بخش کشاورزی بزرگ و یک بخش صنعتی کوچک در مقایسه با کل کشور برخوردار است که این امر به قیمت نابودی منابع زیرزمینی استان صورت می‌گیرد؛ چراکه رشد در حوزه کشاورزی در استانی مانند خراسان‌رضوی با این ویژگی‌های اقلیمی، باعث نابودی منابع طبیعی برای آیندگان این استان می‌شود.

> ■ بحرینیان: نرخ رشدی که اعلام می‌شود ناشی از تولیدی که خون تازه به اقتصاد خراسان‌رضوی وارد کند، نیست و عموماً بخش قابل‌توجهی از آن ناشی از کشاورزی سنتی و حوزه خدمات ناشی از ارزش‌افزوده صنعتی مولود خارج کشور است

● ضعف فناورانه نرخ رشد در خراسان رضوی

مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد با اشاره به اینکه براساس داده‌های رسمی مرکز آمار ایران در حساب‌های منطقه‌ای با محاسبه میانگین برای سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۰ که در دفتر پژوهش‌های اتاق بازرگانی صورت پذیرفته، درصد ارزش‌افزوده بخش خدمات در خراسان‌رضوی بیش از ۶۵ درصد است، خاطرنشان کرد: در نتیجه این نرخ رشدی که برای استان اعلام می‌شود از تولید، حوزه صنعت و حتی کشاورزی مدرن به دست نمی‌آید، همین مساله باعث شده میزان نرخ رشدی که اعلام می‌شود ملموس نباشد و نتوانیم اشتغال کافی ومفید، کارآمد و پایدار که مستقل از عوامل برون‌زا باشد، در استان ایجاد کنیم. وی تصریح کرد: اگر به طبقه‌بندی جهانی سطح فناوری تولیدات صنعتی که در چهار طبقه معرفی شده و مورد استفاده است، مراجعه کنیم و صنایع استان را در آن قرار دهیم، بیش از ۶۰ درصد صنایع استان خراسان‌رضوی در پایین‌ترین طبقه، یعنی صنایع با فناوری پایین (Low Technology) قرار می‌گیرند که شامل صنایع غذایی، آشامیدنی، پوشاک و منسوجات، مبلمان و ... می‌شود.

مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد اظهار کرد: حتی رشد در حوزه صنایع غذایی هم گاهی به قیمت نابودی منابع طبیعی برای آیندگان صورت می‌گیرد. عدم اهلیت حرفه ای بسیاری از تصمیم گیران اقتصادی کشور در یک سدهٔ گذشته باعث شده در حوزه صنعت قابلیت و توان رقابت درسطح بین المللی را نداشته باشیم.

● تفاوت رشد واقعی با رشد فقرزا و توهمی

بحرینیان میان رشد فقرزا، رشد توهمی و میزان نرخ رشد واقعی تفکیک قائل می‌شود و می‌گوید: ما در تعیین شاخص‌های‌مان واقع‌بینی نداریم و هدف‌گذاری‌های‌مان کاغذی تعیین می‌شود. این فعال اقتصادی با بیان اینکه متأسفانه آمار رشد ما در حوزه صنعت منفی است، درحالی‌که بیشترین مالیات از آنها گرفته می‌شود، افزود: اما کمترین میزان تسهیلات به بخش صنعت و بیشترین میزان تسهیلات به بخش خدمات داده شده است.

بحرینیان با ارائه آماری از بانک مرکزی که درباره روند مقایسه سپرده‌های بانکی استان‌ها با تسهیلات پرداختی پس از کسر ذخایر قانونی آنها در استان خراسان‌رضوی بود، گفت: این آمار مربوط به بهمن سال ۱۴۰۱ است و مسوولان استان نباید به این آمار افتخار کنند، زیرا براساس اعلام بانک مرکزی، جمع سپرده‌های استان بیش از ۲۹۵ هزار میلیارد تومان و پس از کسر ذخایر قانونی بیش از ۲۶۱ هزار میلیارد تومان بوده، اما تسهیلاتی که در استان داده شده، اندکی بیش از ۱۸۱ هزار میلیارد تومان بوده است. مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد بیان کرد: یعنی بیش از ۸۰ هزار میلیارد تومان به جای دیگری رفته است، به عبارتی، بخشی از پول و ثروت مردم این استان در اینجا خرج نشده و به استان‌های دیگر رفته است. وفق داده‌های مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۸ سرانه ارزش‌افزوده بخش ساخت صنعتی استان اندکی بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزارتومان است، درحالی‌که میانگین کل کشور اندکی بیش از ۶میلیون و ۹۰۰ هزار تومان است. برای نمونه این سرانه ارزش‌افزوده صنعتی در استان اصفهان ۱۰ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان است. یعنی بین ۳۱ استان، خراسان‌رضوی رتبه ۲۲ام را دارد. یکی از عواملی که سبب شده درآمد سرانه استان پایین باشد، همین مساله است.

خانواده محترم رضایی

در غم از دست دادن شادروان حاج علیرضا رضایی همراه و غمخوار شمائیم. برای آن مسافر الی الله رحمت واسعه و برای شما صبر و سلامتی آرزومندم.

عباس میرزاده

برنامه‌های عملیاتی سال ۱۴۰۲ بیمه دی در همایش سراسری مدیران در مشهد مقدس تبیین شد

افق‌های روشن پیش روی «بیمه‌دی»

همایش سراسری مدیران شرکت بیمه دی با محوریت تبیین برنامه‌های عملیاتی سال جدید، با حضور مدیران ستادی و شعب سراسر کشور ۲۷ و ۲۸ اردیبهشت ماه در مشهد مقدس برگزار شد. در این همایش دو روزه که با محوریت تبیین برنامه عملیاتی سال جدید بیمه دی برگزار شده بود، معاونین و مدیران ستادی در حوزه‌های مختلف، طی چهار پنل تخصصی به تشریح کلیات برنامه‌های عملیاتی این شرکت در سال جاری پرداختند. راهکارهای عملیاتی افزایش سهم بازار با تمرکز بر سودآوری پایدار، تحول دیجیتال و هوشمندسازی فرآیندهای بیمه‌گری و نظارتی، ارتقاء کمی و کیفی خدمات با تاکید بر بهبود تجربه مشتریان، توسعه کمی و کیفی و بهبود شبکه فروش، افزایش کارآیی و ارتقای بهره وری، توسعه فرهنگ بیمه، تقویت و ارتقای جایگاه برند «بیمه دی» از مهمترین سرفصل‌های این پنل‌ها بود. همچنین جلسات پرسش و پاسخ مدیران شعب از مدیران ستادی نیز در ادامه‌ی این پنل‌های تخصصی برگزار شد. همچنین در حاشیه این همایش، مؤسسین و مدیران عامل سابق بیمه دی، طی میز گردی به بیان تجارب و ارائه‌ی رهنمودها و راهکارهایی برای پیشرفت‌های آتی پرداختند.

● جایگاه برتر «بیمه دی» در صنعت بیمه

در نخستین روز از همایش سراسری ستاد و شعب بیمه دی که روز چهارشنبه -۲۷ اردیبهشت‌ماه- برگزار شد، دکتر محمدرضا پورابراهیمی، رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بیمه دی را در آستانه تحولاتی بزرگ توصیف کرد.

او با بیان اینکه «بیمه دی» در بخش توانگری، جزو رتبه‌های برتر کشور است، گفت: این موضوع، یک فرصت و مزیت برای مجموعه بیمه دی به شمار می‌رود. وی همچنین با بیان اینکه خروجی برنامه هفتم توسعه باید منجر به ارتقاء صنعت بیمه در کشور شود، افزود: شاخص‌ها و سیاست‌های «بیمه دی» نشان از قرار گرفتن این مجموعه در آستانه تحولاتی مطلوب دارد.

دکتر پورابراهیمی اظهارکرد: امیدوارم بیمه دی با همین نگاه که متاثر از رویکرد کارآمد مهندس موهبتی در جایگاه مدیریت این مجموعه است، اتفاقات خوبی را برای بیمه دی و صنعت بیمه کشور رقم بزند زیرا با داشتن صنعت بیمه مقتدر می‌توان کارهای بزرگی را در کشور به انجام رساند.

وی همچنین با اشاره به اصلاح قانون صنعت بیمه کشور که در اولویت‌های برنامه هفتم توسعه قرار دارد، گفت: قوانین فعلی نیازمند برخی اصلاحات است که مهمترین آن‌ها، مربوط به تفکیک ساختارهاست از این‌رو به بیمه دی به عنوان یکی از فعالان موفق این عرصه پیشنهاد می‌کنم با تشکیل یک مرکز تحقیقاتی، مطالعه نسبت چنین اصلاحاتی را در دستور کار قرار داده و به بازنگری قوانین موجود کمک کنند. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: صنعت بیمه کشور با سرمایه انسانی می‌تواند موجب تحول این صنعت شود و قوانین و مقررات هم بسترهای تحقق این اقتدار را محقق می‌کند.

● رویکرد توسعه محوری اخیر بیمه دی موجب رشد همه جانبه این شرکت خواهد شد.

دکتر قاضی‌زاده هاشمی، رئیس کل بنیاد شهید و امور ایثارگران در اختتامیه این همایش – ۲۸ ادریبهشت ماه- گفت: رویکرد توسعه محوری اخیر بیمه دی موجب رشد همه جانبه این شرکت خواهد شد.

در این همایش، معاون رئیس جمهور ضمن دیدار با مدیران این شرکت، مأموریت نخست بیمه دی را، رضایتمندی خانواده معظم شهداء و ایثارگران عنوان کرد و خدمت‌رسانی به این جامعه معزز را موجب نعمت و عزت دانست.

وی با اشاره به پیشینه تشکیل بیمه دی خاطرنشان کرد؛ غالباً بیمه‌ها در ذیل بانک‌ها تشکیل می‌شوند، اما بیمه دی در راستای خدمت‌رسانی مطلوب به جامعه ایثارگری، به طور مستقل و پیش از شکل‌گیری بانک تأسیس شد که این نشان از اهتمام ویژه نسبت به خدمت‌رسانی به این جامعه‌ی هدف داشته و دارد.

او با ابراز خشنودی از حضور در جمع خانواده کارکنان بیمه دی، به رویکرد توسعه محور بیمه دی اشاره کرد و با توجه حاکم شدن چنین نگاه جدیدی در این شرکت اظهار امیدواری کرد: مجموعه بیمه دی شاهد رشدی همه جانبه باشد.

قاضی‌زاده هاشمی با بیان اینکه هر سازمانی باید در حال نو کردن خودش باشد، افزود: اهداف بلندمدت مشخص هستند اما رویکردها و روش‌ها می‌بایست متناسب با شرایط و اقتضائات زمانه تغییر یابند.

او اظهارکرد: امروز ساختار جامعه هدف ما نیز تغییر کرده و بنیاد شهید و سازمان‌های وابسته به آن را نمی‌توان به سیاق گذشته مدیریت کرد از این رو، برای نیازهای جدید، باید برنامه داشت و بازطراحی‌های لازم صورت پذیرد.

قاضی‌زاده هاشمی با توجه به سهم بالای بیمه دی در قراردادهای بیمه تکمیلی درمان، توان و تخصص بیمه دی در این موضوع را، یک مزیت مهم برای شرکت دانست و افزود: بیمه دی با تکیه بر چنین ویژگی می‌تواند برای کسب اعتبار بیشتر با سایر شرکت‌های بیمه‌ای وارد رقابت جدی شود.

رییس بنیاد شهید و امور ایثارگران گفت: هر خدمت خوب و شایسته‌ای که به بیمه شدگان ارایه می‌شود، می‌تواند مُبلّغی برای بیمه دی باشد و علاوه‌بر جامعه هدف که خانواده معزز ایثارگران هستند، باید کوشید تا سایر افراد و نهادها نیز به استفاده از خدمات درمانی بیمه دی ترغیب شوند که این موضوع در کنار خرده فروشی می‌تواند سهم بیمه دی از بازار را افزایش دهد.

معاون رئیس جمهور با تأکید بر بهره‌ور شدن نظام ارایه خدمات در سایه عملکردی شفاف و تعامل محور با مشتریان، عملکرد بیمه دی را در یکسال گذشته مثبت ارزیابی کرد و گفت: امیدوارم این روند رو به بهبود ادامه یابد و بیمه دی به عنوان معتبرترین بیمه کشور شناخته شود.

● تحقق برنامه‌ها با داشتن برنامه و نقشه‌ی راه

مهندس طاهر موهبتی مدیرعامل بیمه دی نیز با اشاره به نقش سرمایه انسانی در تولید ثروت و همچنین سهم بیمه دی از بازار صنعت بیمه بیان داشت: با وجود سرمایه‌ی انسانی ماهر، متعهد و متخصصی که در شرکت بیمه دی گرد هم آمده‌اند، باید این سهم بهبود و افزایش یابد.

او انگیزه و داشتن برنامه را از جمله اهم اقدامات برای رسیدن به اهداف و تحقق آن‌ها برشمرد و برگزاری چنین همایش‌هایی را در راستای تبیین برنامه‌ها ضروری و مؤثر توصیف کرد.

مدیرعامل بیمه دی با بیان اینکه ذائقه مشتریان صنعت بیمه در حال تغییر است، بر تنوع و تقویت کیفیت محصولات بیمه دی تاکید کرد و گفت: در راستای مشتری‌مداری باید در پی ارتقاء خدمات خود باشیم.

موهبتی با اشاره به ویژگی‌های روانی خرید بیمه‌نامه توسط جامعه اظهارکرد: محصولات ارائه شده از سوی شرکت‌های بیمه‌ای، خدماتی نامحسوس و غیرفیزیکی هستند و از این رو مجاب کردن دیگران برای بهره‌مندی از این خدمات بیمه‌ای، نیازمند تخصص و تبحر است که خوشبختانه در بیمه دی شاهد تلاش و فعالیت سرمایه انسانی جوان و با انگیزه‌ای برای از پیش رو برداشتن موانع هستیم.

مدیرعامل بیمه دی با اشاره به تجربه خوشایند مشتری، بر لزوم تغییر نگاه در مشتری‌مداری تاکید کرد و افزود: در استراتژی‌های نوین باید با مشتری فکر کرد و نَه برای مشتری.

او پرتفوی باکیفیت را اولویت سال جاری بیمه دی عنوان کرد و گفت: باید خود را در معرض پایش و ارزیابی مستمر قرار دهیم تا ضمن رفع اشکالات و بهبود فرآیندها، ریسک را کاهش و خدمت‌رسانی به مشتریان را ارتقاء دهیم.

مهندس موهبتی با تأکید بر اهمیت تحول دیجیتال به عنوان یک مزیت رقابتی در صنعت بیمه خاطرنشان کرد: اگر خدمات خوبی ارائه ندهیم، رقبای جدی وارد میدان می شوند. وی همچنین بیان داشت: با توجه به حرکت جهانی به سوی دیجیتالی شدن پدیده‌ها، بایستی به سوی فن‌آوری‌های نوین در ارائه خدمات حرکت کنیم.

او تصریح کرد: می‌بایست در سال جدید، صدور بیمه نامه آنلاین در همه رشته‌ها از طریق اپلیکیشن محقق شود و در بخش رسیدگی، ارزیابی آفلاین در دسترس باشد. ما هیچ راهی برای ورود بازیگرهای جدید به پرتفوی بیمه دی نداریم جز با افزایش خرده فروشی، بنابراین ارتقای جایگاه شعب و افزایش اختیارات شعب از ابلاغ های جدید خواهد بود تا پاسخگویی شعب بیشتر شود.

مدیرعامل بیمه دی گفت: با داشتن برنامه و نقشه راه، برای تحقق برنامه‌ها باید به اندازه کافی جدیت داشت.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد: با وجود سرمایه انسانی کارآمد و با انگیزه، شاهد روزی باشیم که بیمه دی مترادف با مشتری مداری، خدمات با کیفیت و دیجیتال محور و سرمایه انسانی مجرب و پیشرو باشد.

یادآور می شود در اختتامیه این همایش از مدیران عامل سابق «بیمه دی» علی فتحعلی، سید مجید بختیاری و محمدرضا کشاورز با اهدای لوح توسط معاون رئیس جمهور قدردانی به عمل آمد و از غلامحسین رهباردار، جانباز ۷۰ درصد به نمایندگی از خانواده بزرگ شهدا، جانبازان و ایثارگران تقدیر شد.

همچنین شعب برتر بیمه دی نیز، لوح تقدیر خود را از دست معاون رئیس جمهور و رئیس کل بنیاد شهید و امور ایثارگران دریافت کردند. میلاد گودرز دشتی مدیر شعبه استان فارس، رتبه اول، محسن جعفری مدیر شعبه استان مرکزی، رتبه دوم، مرتضی حسنی مدیر شعبه استان خراسان جنوبی رتبه سوم، فرزاد رستمی مدیر شعبه استان کهگیلویه و بویراحمد، رتبه چهارم و ابراهیمی بسطامی مدیر شعبه استان آذربایجان غربی، رتبه پنجم را در میان شعب برتر بیمه دی در کشور کسب کردند.

یادداشت

در ستایش مردی از جنس باران

رضا عطایی
رئیس سابق روابط عمومی اتاق مشهد

دنیای امروز تشنه شناخت است. تشنه آگاهی و تشنه صداقت است. همه ما و جامعه انسانی نیازمند است در پی نیکان روزگار بدود و به انگشت نشان بدهد، بلکه «امید» کمی نفس بکشد. من به واسطه مسوولیتی که در اتاق بازرگانی مشهد برعهده داشتم افتخاری نصیبم گشت تا با نکو مردی همنفس شوم که در اوج قله افتخار، نیازمندان را فراموش نکرد و قدر گوهرها را دانست.

کسی که مسوولیت و پست خدمت خود را نردبانی برای رشد دیگران دید. از آنجا که باور دارم دویدن پا به پای ستاره ها آدم را به خورشید نزدیک می کند و از آنجا که سالها پا به پای مردم شریف دویدم و جلوه های روشن صداقت و ایمان را درک کردم. اینکه که هر دو آرد مسوولیت را بیخته و الک را آویخته ایم و نه ایشان به مدح نیاز دارد و نه من به مجیز، امیدوارم بیان ویژگی ها و خصلت های مردی از جنس باران، کام تشنه دنیا را به توصیف نم نم باران خدمت صادقانه کمی تر کند و امید به بهبود جهان به مشتی کلمه از جان بر آمده افزون شود.

شافعی مردی از جنس باران بود. هرگز حقیقت و صداقت را فدای منافع فردی خود نمی کرد. شفاف و بدون حب وبغض دیدگاهای تخصصی خود را بیان می کرد . شجاع، صبور و مقاوم بود حتی آن زمان که منتقدین و حتی مخالفینش به او بی احترامی می کردند صبورانه و بزرگ منشانه سکوت می کرد و در کمال آرامش پاسخ شایسته و در عین حال محترمانه به آنها می داد.

او مدارج علمی و مناصب و مسوولیت های خود را به یکباره کسب نکرده بود بلکه پله پله و با تحمل مشکلات و مشقات فراوان به عالی ترین مناصب مدیریتی دست یافته بود. جز به منافع ملی و جلب رضایت اهالی اقتصاد و رشد شکوفایی اقتصاد این مرز و بوم به چیز دیگری نمی اندیشید. تعامل، گفتگو و مذاکره را بهترین شیوه برای کاهش چالشهای پیش رو می دانست.

من شور و شوق کودکان محروم دبستان تازه تاسیس در آن روستای دور افتاده منطقه تبادکان را که با حضور گرم و نشاط بخش او در آیین افتتاحیه آن مرکز آموزشی پدید آمده بود، دیده ام. من او را در جمع کودکان بی سرپرست موسسه گلستان علی (ع) دیده ام که چگونه با آنان همزبان می شد و چگونه عاشقانه آنان را به آغوش می کشید و همچون پدری مهربان به آنان عشق می ورزید. من چشم های منتظر کودکان کم توان جسمی موسسه همدم فتح المبین که در هر ماه مبارک رمضان منتظر حضور او و یاران خیر و نیکوکارش بودند دیده ام.

من او را از نزدیک در ملاقات با یار دیرینه اش زنده یاد عثمان محمدپرست، خیر مدرسه ساز و استاد موسیقی محلی جنوب خراسان که به دیدارش و عیادتش رفته بودیم دیده ام.

آری من او را دیده ام، می دانم که بزرگی او تنها به اعتبار مقام و منصبش نبود که حضورش و اندیشه اش به همه منصب ها و مسوولیتها اعتبار می بخشید. او به واقع انسانی اخلاقمدار بود و انسانیت را تنها در طول و عرض عمر جستجو نمی کرد، از او بارها این سخن را شنیدم که می گفت طول عمر هرکس سن و سال اوست و عرض عمر آن هم قیل و قال اوست.

امید آن دارم که با استفاده از تجربه او، جانشینانش راهش را ادامه دهند و اتاق بازرگانی به عنوان عالی ترین پایگاه فعالان بخش خصوصی کشور بیش از بیش در رشد و توسعه اقتصادی این مرز و بوم بکوشد و از همه توان و ظرفیت اقتصادی جامعه برای پیشبرد اهداف بلند خود و آبادانی ایران عزیز بهره جوید.

چاپ دوم خراسانیات آثار محمد رضا حکیمی در نمایشگاه کتاب تهران عرضه شد

خراسان تاریخی کجاست؟

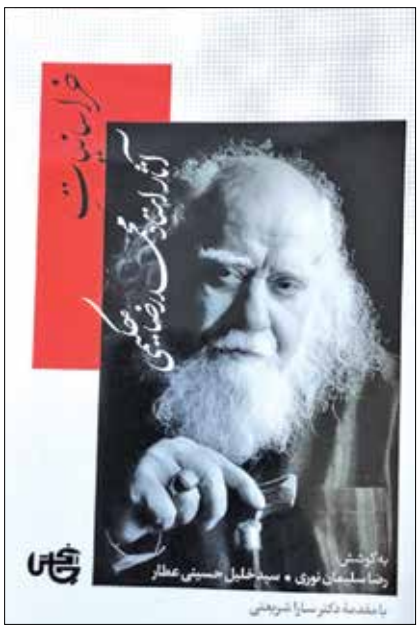

دنیای اقتصاد، مشهد: در طول تاریخ سرزمین خراسان شاهد ظهور مردان بزرگ بسیار بوده است. مردانی که هر کدام به تنهایی مصداق جمله معروف بنیانگذار انقلاب ۵۷ درباره مرحوم شهید دکتر بهشتی بوده و به عبارت دیگر هر کدام یک ملت بوده و هستند. آیا ابوعبدالله رودکی؛ پدر شعر پارسی یا حکیم فردوسی توسی؛ خداوندگار سخن پارسی یا ابن سینای حکیم یا کمی نزدیکتر، ملاهادی سبزواری صاحب «منظومه» یا آخوند ملامحمدکاظم خراسانی نویسنده کتاب حوزوی «کفایه الاصول» یا باز هم نزدیکتر محمدتقی شریعتی یا فرزند نامدارش علی شریعتی یا مرتضی مطهری و ... هر کدام به تنهایی یک ملت نبودند؟

قرار گرفتن به حق علامه محمدرضا حکیمی در جمع بزرگمردان تاریخ خراسان، رضا سلیمان نوری و سید خلیل حسینی عطار را بر آن داشته است تا تلاش برای شناخت بهتر این اندیشمند بزرگ را به موضوع پژوهش خود اختصاص دهند تا بدین گونه عموم ایرانیان به ویژه خراسانیان را علاوه بر آشناسازی بیشتر با برخی واقعیات اسلام، با بخشی از هویت فرهنگی خراسان- که اکنون مغفول افتاده است- نیز آشنا کنند. سرانجام این تلاش کتاب «خراسانیات آثار استاد محمد رضا حکیمی» است. این کتاب در اصل مجموعه نوشته‌های حکیمی درباره همشهریان و هم‌استانی‌ها خود و به عبارت بهتر درباره خراسان و اهالی آن و البته مجموعه‌های مختلف فعال آن در طول سال‌های زندگی او و حتی وقایع تاریخی رخ داده در این خطه است که پس از بازبینی تمامی آثار مکتوب بر جای مانده، چه آنها که به صورت کتابی مستقل منتشر شده‌اند و چه آنها که به عنوان مقدمه و یا بخشی از اثر نویسنده یا نویسندگانی دیگر در اختیار خوانندگان قرار گرفته اند، تنظیم شده است.

«خراسانیات» یکی از انواع نسبت های دین و فرهنگ در حوزه اسلامی است که خلاف مدیترانه، مغرب یا اروپا، بیشتر در زمینه ادبیات مورد توجه بوده است. خراسانیات را می توان به عنوان مجموعه ارجاعاتی تعریف کرد که در آثار یک متفکر، به تاریخ، اماکن، چهره ها و همچنین آداب خراسان به عنوان یک منطقه فرهنگی وجود دارد. در این ارجاعات، خراسان به تعبیر علی شریعتی همچون «تاریخی است که در صورت یک جغرافیا» ظاهر شده است. این ارجاعات همگن نیستند، گوناگون و متنوعند و هر کدام از نویسندگان بر برخی از خصوصیات خراسان تاکید کرده‌اند اما در این تاکیدات می‌توان وجوه مشترکی را که خراسانیات را از دیگر حوزه‌های فرهنگی متمایز می‌سازد، استخراج نمود و آن را مفهوم پردازی کرد.

براساس آنچه سارا شریعتی در بخشی از مقدمه این اثر آورده است، اولین نکته ای که در تعریف خراسانیات، قابل توجه است، درکی عام و حتی جهانی از یک جغرافیای خاص و منطقه ای است. «خراسان کجاست؟ به نظر می‌رسد در همه کاربردهای خراسان، تصویر بزرگ یک خراسان تاریخی را مستتر می‌بینیم که از آن به‌عنوان خراسان بزرگ تاریخی یا باستانی نام می‌برند و در آثار بسیاری از چهره‌های فرهنگی این خطه به چشم می‌خورد و مکان خراسان را از محدوده جغرافیایی کنونی‌اش وسیع‌تر می‌سازد. زبان و ادبیات و شعر از مهمترین وجوه ممتاز این خراسان تاریخی است و فردوسی چهره نمادین آنست.»

سارا شریعتی یکی از نخستین کاربردهای تعبیر «خراسانیات» را خراسانیات محمدرضا شجریان دانسته که با الهام از موسیقی مقامی منطقه خراسان و محوریت اشعار ملک الشعرای بهار و باباطاهرعریان در یک آلبوم موسیقی با این عنوان اجرا شده است. یکی دیگر از چهره‌هایی که به مفهوم خراسانیات توجه دارد و به شکلی پراکنده اما آگاهانه آن را به کار می‌برد، علی شریعتی است که کتاب راهنمای خراسان را نوشته و در مجموعه آثارش ارجاعات بسیاری به خراسان چه از منظر انسانی، چه آیینی و چه محلی دارد. خراسانیات در آثار محمدرضا حکیمی نیز متعددند اما بر خلاف شریعتی، در کل آثار وی، آنچه می‌توان در مجموعه خراسانیات دسته‌بندی کرد، در ربط مستقیم با اسلامیات اوست و بر محور معارف، مفاخر فکری و شخصیت‌های مذهبی خراسان عمود است.

«تفکیک» و «عدالت» دو محور اصلی اسلامیات حکیمی هستند که هر دو در تعریف وی، صبغه‌ای خراسانی دارند. وی خراسان را «پرچمدار استقلال عقلی و اجتهاد شناختی» می‌داند و مکتب تفکیک را «مکتب اجتهاد عقلی» در برابر «تقلید عقلی» و «مکتب با صلابت و عظیم معارفی خراسان» تعریف می کند که بر خلاف تصور عموم، «فلسفه را نفی نمی‌کند و به ارزش کاربردی آن -در جای خود و در حد خود- توجه دارد و اصحاب آن، خود فلسفه دان و فلسفه گو و فلسفه نویسند، اما بر تفکیک فلسفه از علوم دینی تکیه دارد.

از این رو در خراسانیات حکیمی، به نام غزالی بر می‌خوریم که «در شکستن هیبت تقلیدی فلسفه در روزگار خود بسی سهیم بود» اما از ابوعلی سینا نیز که از او به‌عنوان «فیلسوف عقلانی بزرگ و منطق سرای سترگ و افروزنده عقل و دانایی غربیان» یاد می‌کند و همچنین خواجه نصیرالدین طوسی، فیلسوف جامع و یکی از مرتفع‌ترین قله‌های اندیشه بشری که «یک ناقد فلسفی بزرگ» است و ابوریحان بیرونی که از «بزرگترین دانشمندانی است که با آنکه قرن‌ها از زمان او می‌گذرد افکارش تازه و جوان و به افکار دانشمندان کنونی نزدیک است»، نیز نام می‌برد و از آثارشان یاد می‌کند.

● نسبت توحید و عدالت با خراسان

«عدالت» محور اندیشه حکیمی است. از نظر وی «اگر بخواهیم همه تعالیم قرآن و اسلام را در دو کلمه، خلاصه کنیم، چنین می‌شود: توحید و عدل. «توحید» یعنی «تصحیح رابطه انسان با خدا» و «عدل» یعنی «تصحیح رابطه انسان با انسان».

وی با پرهیز از «دنیای ذهنیت»، به «انسان عینی» در زندگی ملموس می‌پردازد و نه در تصورات و ذهنیات». دین را از دنیا شروع می‌کند نه از آخرت، ایمان را سرایر عمل می‌داند و خدمت به خلق را در راس عبادات قرار می‌دهد و اشاره دارد که «تعالیم اصیل دینی، تغییر گرایند و نه فقط تفسیر گرا». از این رو «عدل» را در زمین جستجو می‌کند و اصلی‌ترین وجه عدالت را اقتصادی می‌داند و معتقد است: «مفسر واقعی قرآن، تحقق عدالت را به حذف فقر و از میان رفتن آن تفسیر می‌کند» و «جامعه اسلامی»، در اصل، «جامعه منهای فقر» است. این رویکرد در نگاه حکیمی نسبتی با خراسان دارد و وی در اشعار خود، به «توحید حق» و «بانگ عدالت» به عنوان «شعار طوس» اشاره می‌کند و توحید و عدالت را به خراسان نسبت می‌دهد. حوزه دیگر مورد توجه استاد حکیمی شعر است. وی هم به میراث شعر خراسان اشاره دارد و هم در مقام یک شاعر، مجموعه اشعار خود را منتشر کرده است. وی رودکی را «نخستین شاعر بزرگ ایران» می‌داند و اشاره دارد که او را «پدر شعر فارسی خوانده‌اند» و از فردوسی به عنوان «حماسه ساز بزرگ طوس» و همچنین ناصر خسرو، سنایی غزنوی، خاقانی، نظامی گنجوی، سعدی، خواجوی کرمانی و حافظ ... نام می برد اما هر بار تاکیدش بر نسبت شعر این شعرا با حکمت دینی و میراث اسلامی و قرآن و حدیث است و اغلب نام بردن از شاعران معاصر خراسانی که وی در مقام «دوست» از آنها یاد می‌کند، مهدی اخوان ثالث، محمد رضا شفیعی کدکنی و نعمت آزرم، در سایه نقشی است که به عنوان نمونه در یادنامه علامه امینی داشته‌اند یا به دلیل سرایش یکی از مفاخر ادبیات مذهبی به مناسبت آغاز پانزدهمین قرن بعثت است.

● طوسیات یا خراسانیات؟

حکیمی در دفتر اشعار خود نه از خراسانیات که از «طوسیات» نام می‌برد. دلیل این جانشینی هم تاکیدی است که حکیمی بر بعد مذهبی و نه صرفا فرهنگی و اقلیمی دارد. در مجموع علامه حکیمی بر خراسانیات به‌عنوان یک حوزه فرهنگی تاکید می‌کند، از آن تاثیر می‌پذیرد و به عنوان تبار و تاریخ اندیشه‌اش بدان ارجاع می‌دهد، اما این مجموعه به شکل مستقل مفهوم‌پردازی و مساله پردازی نمی‌شود بلکه در ربط مستقیم با اسلامیات است که معنا پیدا می‌کند.

با این توصیفات کتاب «خراسانیات آثار علامه محمد رضا حکیمی» بدان دلیل که توجه به آثار چهره‌های فکری از منظر منطقه و فرهنگ، یک ابتکار عمل است، خود یک نوآوری محسوب می‌شود. این کتاب در پنج فصل شامل شخصیت‌ها، نهادها، وقایع، اشعار و تصاویر همراه با یادداشت هایی از دو تهیه کننده کتاب یعنی سیدخلیل حسینی عطار و رضا سلیمان نوری و مقدمه‌ای با عنوان «خراسانیات، در زمانه دین بدون فرهنگ» به قلم سارا شریعتی مزینانی و در ۳۰۴ صفحه از سوی انتشارات چاپخش منتشر شده است. ابن‌سینا، غزالی، ابوریحان بیرونی، رودکی، ادیب نیشابوری، خواجه نصیر الدین طوسی، ابوالحسن حافظیان، سید جعفر سیدان خراسانی، سید علی خامنه‌ای، سید محمدهادی میلانی، شیخ طوسی، شیخ مجتبی قزوینی، شیخ محمود حلبی، طاهر احمدزاده، علی اصغر عابدزاده، علی شریعتی، حسین رزمجو، فردوسی توسی، فضل بن شاذان نیشابوری، کاظم مدیر شانه‌چی، محمدتقی بهار، محمدتقی شریعتی، مرتضی مطهری، ملاهادی سبزواری و مهدی اخوان ثالث از جمله افرادی هستند که دیدگاه علامه حکیمی درباره آنها در فصل شخصیت ها ارائه شده است.

دست انداز سپرده‌گذاری برای تخصیص ارز مواد اولیه

ادامه از صفحه ۲

مشکل بزرگتر، مدت زمان تخصیص ارز است که پیش از این، ۲۰ روزه انجام می‌شد، اما اکنون دو ماهه صورت می‌پذیرد. همچنین از اسفند ماه به بعد ارائه ارز توسط صرافی‌ها بسیار کاهش پیدا کرده است و بابت هر بار تمدید، میزان مسدودی، ۵ درصد افزایش می یابد.

● افزایش ۲۰ روزه تخصیص ارز برای واردات کالا

حمید صفایی‌نیکو، دبیر شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی نیز با تأیید وجود این مشکل، بیان کرد: در حال حاضر تخصیص ۲۰ روزه ارز به ۴۰ روز افزایش یافته و علت آن، افزایش ثبت سفارش واردات کالا و کمبود ارز است. بانک مرکزی با هدف جلوگیری از ثبت سفارشات غیر ضروری و غیر واقعی تصمیم گرفته از ۵ تا ۱۰۰ درصد معادل ارز درخواستی را مسدود کند.

صفایی نیکو با تأکید بر اینکه در حال حاضر بانک‌ها با ناترازی مواجه هستند و نمی‌توانند ارز را تامین کنند، گفت: البته در شرایط کنونی، مسدودسازی ۵ تا ۱۰۰ درصد پول ارز درخواستی کار درستی نیست و با شعار سال نیز همخوانی ندارد. پیشنهاد ما این است با روش دیگری تخصیص ارز کنترل گردد و پیگیر این موضوع هستیم.

امیررضا رجبی، مدیرکل صمت خراسان رضوی نیز با اشاره به تلاش‌های صورت گرفته در راستای مستثنی شدن واحدهای تولیدی از این بخشنامه بانک مرکزی به منظور رفع مشکلات تولیدکنندگان، اظهار کرد: بر این اساس دو نماینده از وزارت صمت در بانک مرکزی مستقر شده‌اند و موارد بحرانی را به این دو نماینده اعلام می‌کنیم تا فرایند تخصیص ارز را به طور ویژه پیگیری کنند.

ابوالفضل چمندی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی هم با اشاره به مشکلاتی که بخشنامه بانک مرکزی برای واحدهای تولیدی ایجاد کرده است، تصریح کرد: ما معتقدیم این بخشنامه به ضرر واحدهای تولیدی و در مغایرت با رفع موانع تولید است. دولت به دنبال واقعی‌سازی واردات و کنترل نقدینگی است و ما هم موافق لغو این بخشنامه هستیم.

توزیع هر شب ۵۰۰ پرس غذا
بین مهرجویان حاشیه شهر
#بهار ماندگار

جمع آوری کمک های نقدی و غیر نقدی مردمی

#اطعام_ماندگار

۹۱۱۰-۵۰۲۵-۹۹۷۹-۶۰۳۷ شماره کارت ۱۱۴۷۶۳۰۳۰۰۰۵ IR۹۴۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰ شبا

به‌نام اطعام ماندگار

مشهد، فلسطین ۱۸، قدس ۱۴، پلاک ۷

@Etam_e_Mandegar

ویژه‌نامه خراسان بزرگ

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران ■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
■ مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری،حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان

■ سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
■ دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
■ همکاران: زهره کهندل، بهناز رحیمیان، ابولفضل حیدری،پروین میزانی
■ صفحه آرایی: محمد عسگری

■ نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
■ تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱
■ نسخه الکترونیک: www.Khden.ir
■ سامانه ارتباطی: ۳۰۰۰۲۵۷۷۰۱

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● mashhad@ donya-e-eqtesad.com

کسب تندیس زرین و رتبه اول جشنواره ملی فن آفرینی شیخ بهایی به عنوان

برترین شرکت دانش بنیان کشور

NIAN

نخستین شرکت دانش بنیان
تولیدی نوع یک
درج در فرابورس

NIAN
ELECTRONIC
نیان الکترونیک

Empowered
Everywhere

NIANELECTRONIC.COM